

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin

22.08 2024-cü il tarixli
3-29/3-2-540F/2024 nömrəli əmrinə

15 nömrəli əlavə

“KƏND TƏSƏRRÜFATI VƏ İNŞAAT TEXNİKASI (MAŞINLARININ) İSTİSMARI” İXTİSASI ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI (KURİKULUM)

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Subbakalavr peşə-ixtisas dərəcəsi verən “Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı” ixtisasının təhsil proqramı “Təhsil haqqında” və “Peşə təhsili haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Peşə təhsili müəssisələrində yüksək texniki peşə təhsili səviyyəsi üzrə tədrisin kredit sistemi ilə təşkili Qaydası”na aid qərarı və Elm və Təhsil Nazirliyinin müvafiq qərarları ilə təsdiq edilmiş subbakalavr peşə hazırlığını həyata keçirən təhsil proqramlarının hazırlanmasını tənzimləyən müvafiq hüquqi sənəd və qaydalara uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Yüksək texniki peşə təhsili proqramları (kurikulumlar) təlim nəticələri və məzmun standartlarını, tədris fənn/modullarını, həftəlik dərslər və dərsləndənən məşğələ saatlarının miqdarını, pedaqoji prosesin təşkili, təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi sistemini özündə əks etdirən sənəddir.
- 1.3. Təhsil Proqramı (kurikulum) tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə subbakalavr hazırlığını həyata keçirən bütün peşə təhsili müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Strukturda istifadə olunan işarələr:
İTP – ixtisas üzrə Təhsil Proqramı
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları
- 1.5. “Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı” ixtisası üzrə təhsil proqramlarının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı:	030302 Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı
İxtisas qrupu / İqtisadi sektorlar:	Kənd təsərrüfatı nəqliyyatı və elektrik avadanlığına xidmət
Peşə təhsili səviyyəsi:	Yüksək texniki peşə təhsili
İxtisas dərəcəsi:	“Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı” ixtisası üzrə subbakalavr
Peşə təhsili səviyyəsi	Yüksək texniki peşə təhsili
Kreditlərin sayı:	180
AzMKÇ səviyyəsi:	5
İSCED kodu:	0716 Motor vehicles, ships and aircraft
Məşğulluq təsnifatında kodu:	3142
Qəbul şərtləri:	Ən azı ümumi orta təhsil
Təhsil forması və müddəti:	Əyani, Tam orta təhsil bazasından 3 il; Ümumi orta təhsil bazasından 4 il.

Məşğulluq imkanları:	Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası istehsal edən, satan və texniki xidmətlərini təşkil edən müəssisələrdə, kənd təsərrüfatı sahəsində müxtəlif istehsal müəssisələrində, inşaatın müxtəlif sahələrində, nəqliyyat vasitələrinin qeydiyyatı, texniki baxışını həyata keçirən dövlət müəssisələrində
-----------------------------	--

030320 “**Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı**” ixtisası Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsi”nin (AzMKÇ) 5-ci səviyyəsinə uyğundur.

- 1.6 Təhsil proqramı üzrə bir semestrə 30 kredit müəyyənləşdirilir. Bir kredit tələbənin auditoriya və auditoriyadankənar 30 saatlıq işinə bərabərdir. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadan-kənar yükünün ümumi həcmi 45 saatdır. Tələbənin həftəlik işinin həcmi 1,5 kreditdir. Buraxılış dövlət və semestr imtahanlarına hazırlığa, imtahanın verilməsinə və təcrübələrin keçirilməsinə ayrılmış hər bir həftə 1,5 kreditə bərabərdir. Tələbə üçün hər semestrə 30 kreditə qədər modul və fənlərin tədrisi müəyyənləşdirilir. Müvəffəqiyyətlə təhsil alan tələbələrə əlavə ödəniş etmədən təhsil aldığı ixtisas üzrə əlavə modul (modullar) seçməyə icazə verilir və bütün hallarda bir semestrə tələbənin götürdüyü kreditlərin sayı 40-dan çox olmamalıdır.
- 1.7 Müəyyən olunmuş kreditin tələbə tərəfindən yığılması məcburidir. Kreditləri müəyyən səbəblərdən qazanmayan (qazana bilməyən) tələbənin həmin modul/fənn üzrə akademik borcu qalır. Cari semestrə müəyyən səbəbdən imtahanda (imtahanlarda) iştirak etməyən və (və ya) həmin semestrə akademik borcu yaranmış tələbəyə növbəti semestrin dərsləri başlayanadək bir dəfə həmin imtahanı (imtahanları) vermək imkanı yaradılır. Əlavə olaraq tələbə hər bir semestrə modul (fənni) dinləmədən akademik borcu əvvəlki semestrə (semestrlərdə) yaranmış iki modul üzrə (hər moduldan bir dəfə olmaqla) də imtahanda iştirak edə bilər.

2. “Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı” ixtisası üzrə məzunların ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

2.1 Subbakalavrın ixtisas xarakteristikası

“Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı” ixtisası üzrə məzun olan mütəxəssis kənd təsərrüfatı və inşaat texnikaları əsasları, iş prinsipləri və əsas sistemləri haqqında ətraflı məlumata malik olacaq, kənd təsərrüfatı və inşaat maşın və avadanlıqlarının istifadə təyinatını bilməklə istehsal prosesində texnoloji tələblərə uyğun istifadə etmək, mütəmadi texniki qulluq tədbirlərini və kiçik təmir işlərini icra etmək bacarıqlarına yiyələnəcəkdir. Mütəxəssis maşın və avadanlıqların müxtəlif ölçülü kənd təsərrüfatı müəssisələri və inşaat işlərində müstəqil istifadə edilməsi, həmçinin iş təyinatına uyğun düzgün qoşqular seçməklə təhlükəsiz icrasını bacaracaqdır.

Bu proqramdan məzun olacaq subbakalavr kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası istehsal edən, satan və texniki xidmətlərini təşkil edən müəssisələrdə, aqroservis və nəqliyyat vasitələri servis mərkəzlərində, müxtəlif ölçülü kənd təsərrüfatı müəssisələrində, inşaat işləri icra edən müəssisə və layihələrdə, nəqliyyat vasitələrinin qeydiyyatı, texniki baxışını həyata keçirən dövlət müəssisələrində və kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası tətbiq edilən bütün digər işəgötürənlərdə işləyə bilər.

2.1.1 Peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri (vəzifə və funksiyalar):

- Texnikalar ilə görülməli işlər ilə bağlı sifarişləri və ya tapşırıqları qəbul edir, iş həcmi qiymətləndirir və məlumatlandırma aparır
- Müxtəlif k/t və inşaat texnikası istehsal edən müəssisələrdə istehsal prosesində iştirak edir
- K/t və inşaatda istifadə edilən texnika, avadanlıq və qoşquları düzgün işə hazırlayır və istifadə edir
- K/t və inşaatda istifadə edilən texnika, avadanlıq və qoşquları istifadədən sonra təmizlik, texniki qulluq işlərini görür və qaraja təhvil verir
- K/t texnikası və inşaat texnikalarının periodik texniki qulluq vaxtını diqqətdə saxlayır və texniki servis işlərini görür
- K/t və inşaat texnikasının texniki göstəriciləri və üstünlüklərini bilir və satış təmsilçisi olduğu halda müştərilərə bunları izah edir
- Görülməli işə uyğun olaraq iş planlaması edir və iş icrasını təhlükəsizlik qaydalarına uyğun icra edir
- Texnikaları daşıma və hərəkət zamanı yol hərəkəti və təhlükəsizlik qaydalarına uyğun idarə edir
- İnşaat texnikaları ilə iş zamanı iş aparılacaq ərazi, qazıntı və boşaltma işlərinin aparılacağı ərazini analiz edir və işlərin səliqəli və təmiz icrasını təmin edir
- İcra etdiyi işlərin uçotunu aparır, istifadə etdiyi yanacaq, ehtiyat hissələri və ləvazimatlarla bağlı düzgün sənədləşməni aparır

2.1.2 Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

İxtisas üzrə:

- Əmək təhlükəsizliyi və sanitariya-gigiyena üzrə tələb və təlimatları üzrə biliklər;
- Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası sahəsi üzrə əsas termin, anlayış və sistemlər üzrə biliklər;

- Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikalarının əsas hissələri, sistemləri iş prinsipləri üzrə biliklər;
- Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikalarının hidravlika, pnevmatika, mühərrik və yanacaq sisteminin iş prinsipləri üzrə biliklər;
- Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikalarının tətbiq sahəsinə uyğun istifadə bacarıqları;
- Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikalarının lazımi kalibrasiya və işə hazırlıq üzrə texniki prosedurları üzrə biliklər;
- Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikasına texniki qulluq, nasazlıqların təyini və təmir üzrə bacarıqlar;
- Sahə üzrə yenilik və yeni texnologiyaların araşdırılması, bilik və bacarıqlarının artırılması üzrə bacarıqlar;

Yumşaq bacarıqlar (soft skills):

- Zamanın idarə olunması
- Problem həll etmə
- Yaradıcılıq

2.2. Programın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

2.2.1 Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (**ÜK**) yiyələnməlidir:

- kollektivdə işləmək (**ÜK-1**);
- öz sahəsi və digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (**ÜK-2**);
- etik normalara malik olmaq (**ÜK-3**);
- sağlam həyat tərzini gözləmək (**ÜK-4**);
- tənqid və özünə tənqiddə dözümlülük göstərmək (**ÜK-5**);
- problemləli şəraitlərdə təşəbbüskarlıq göstərmək və məsuliyyəti öz üzərinə götürmək (**ÜK-6**);
- dövlət dilində sərbəst danışmaq (**ÜK-7**);
- xarici dildə ünsiyyətdə olmağı və fikrini ifadə etməyi bacarmaq (**ÜK-8**);
- İKT-dən istifadə etməyi bacarmaq (**ÜK-9**);
- Karyera planlaması və karyera yüksəlişi üçün öz inkişafına, peşəkarlığının artırılmasına çalışmaq (**ÜK-10**);
- fikrini düzgün və yığcam ifadə etmək (**ÜK-11**);
- Peşə fəaliyyəti, gündəlik həyatda əmək təhlükəsizliyi və sağlamlıq qaydalarına riayət etmək həmçinin digər şəxsləri məlumatlandırmaq (**ÜK-12**).
- Xidmət göstərən fəaliyyət sahəsi üzrə daim yenilikləri araşdırmaq (**ÜK-13**)

2.2.2 Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (**PK**) yiyələnməlidir:

- fəaliyyət sahəsinə aid olan, peşəsinə və ixtisas dərəcəsinə uyğun gələn istənilən istehsal sahələrinin, təşkilatların, idarələrin, müəssisələrin, şirkətlərin və s. əsas problemlərini sistemləşdirməyi bacarmaq, onların kompleks təhlilini aparmaq və idarəetmə məqsədləri üçün konkret nəticə çıxarmaq və aradan qaldırmaq (**PK-1**);
- mövcud tələbləri müvəffəqiyyətlə müəyyənləşdirə bilmək, uyğun bir həll metodu seçmək və tətbiq etmək (**PK-2**);
- peşə fəaliyyətində İKT-dən istifadə etmək (**PK-3**);

- müəyyən vəzifələr qoymağı, onları həll etmək üçün uyğun metodları seçməyi və tətbiq etməyi bacarmaq **(PK-4)**;
- ixtisasla əlaqəli əsas anlayış və terminlərin mənasını bilmək və praktikada tətbiq etmək **(PK-5)**.
- ixtisasla bağlı müxtəlif layihələrin planlaşdırılması və icrasında iştirak etmək **(PK-6)**;
- ixtisasla bağlı aşağıdakı bilik, bacarıq və səriştelərə yiyələnmək **(PK-7)**.
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası sahəsi üzrə əsas termin, anlayış və sistemlər ilə bağlı bilir;
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası sahəsində tətbiq edilən milli və beynəlxalq standartları və əmək təhlükəsizliyi tələblərini bilir və işində tətbiq edir;
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası əsas hissələri, sistemləri iş prinsipini izah edir və onların təyinatına görə tətbiq sahələrini sadalayır;
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikalarının hidravlika, pnevmatika, mühərrik və yanacaq sisteminin iş prinsiplərini bilir və müəyyən sazlamaları icra etməyi bacarır;
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat sahəsində tətbiq edilən əsas texnika və avadanlıqları tanıyır, tətbiq sahəsini bilir və əsas texnika və avadanlıqlardan istifadə etməyi bacarır;
 - Bitkiçilik, heyvandarlıq istehsal sahələri və inşaat üçün əsas texnika ehtiyaçlarını müəyyənləşdirir və istehsal prosesinə tələb olunan texnika tələbatını təmin edir;
 - Bütün k/t və inşaat texnikası və aqreqləri işə başlamadan əvvəl lazımı kalibrasiya və işə hazırlıq üzrə texniki prosedurları icra edir;
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat işləri ilə bağlı texnika ehtiyacı, iş plan və qrafiklərini hazırlayır;
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası istifadəsi zamanı yaranacaq kiçik texniki nasazlıqları aradan qaldıra bilmək üçün texniki alət, qurğu və ləvazimatlardan istifadə edir;
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat sektorunda yeni texnologiyalar, avtomatlaşdırma və sensorların tətbiqi və digər yenilikləri bilir və işində tətbiq edir;
 - Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası və onun qoşqularının texniki qulluq işlərini icra edir, nasazlıqların təyini və təmir işlərini icra edir.

3. “Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı” ixtisası üzrə təhsilin məzmununa və səviyyəsinə qoyulan minimum tələblər

Humanitar və baza modulları bölümünə daxil olan modullar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 11.03.2019-cu il tarixli, 85 №-li qərarı ilə təsdiq olunmuş «Peşə təhsilinin dövlət standartları»nda əks olunan “ömürboyu təhsil” prinsipinə uyğun müəyyənləşdirilmişdir.

Humanitar və baza modulları bölümü üzrə təhsilalan “ömürboyu təhsil” prinsipinə uyğun olaraq aşağıdakı bilik və bacarıqlar əldə edəcəkdir:

- ixtisas üzrə peşə fəaliyyətini təmin edən ana dilində və xarici dildə yazılı və şifahi ünsiyyət qurmaq üçün nəzəri və təcrübi biliklərə malik olmalı;
- ixtisas üzrə qazanılmış biliklərdən istifadə etməli;
- informasiyanın toplanması və emalında müasir üsullardan istifadə etməli, müxtəlif hesablamaları aparmalı;
- ixtisas sahəsinin əsas problemlərini dərk etmək, onların konkret tətbiq sahələrini bilməli;
- peşə fəaliyyəti dairəsinə aid olan məlumatların işlənilməsi və saxlanılmasında kompüter texnologiyasından istifadə etməli;
- peşə fəaliyyətində sahibkarlıq düşüncəsini və ideyalarını əsas götürməli;
- peşə fəaliyyətində peşənin tələb etdiyi işgüzar etika və davranış qaydalarına əməl etməli;
- peşə fəaliyyətində “ömürboyu” öyrənmə prinsiplərini rəhbər tutaraq şəxsi inkişafa və düzgün karyera planlamasını əsas götürməlidir.

İxtisas üzrə baza biliklərinin formalaşmasına imkan verəcək aşağıdakı modulların tədrisi də bu bölümə icra edilir (məs. Layihə İdarə edilməsi, İstehsalatın İdarə edilməsi və s.). Bu təhsilalana texniki biliklərin formalaşması, həmçinin gələcək iş prosesində müəyyən idarəçilik funksiyalarının icrası üçün tələb olunan səriştələrin əldə edilməsinə istiqamətlənir.

3.1 İxtisas üzrə modul və fənn bölümləri, modul və fənn mənimsənilməsi (təlim) nəticələri (bilik, bacarıq və yanaşma baxımından) və kreditləri, qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları:

3.1.1 Ümumtəhsil fənlər bölümü:

Ümumtəhsil fənlərin bölməsinə daxil olan fənlər 29 mart 2019-cu il 1532-VQ nömrəli “Ümumi təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun və “Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin dövlət standartları” haqqında Azərbaycan Respublikası

Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 29 sentyabr tarixli 361 nömrəli Qərarının tələblərinə uyğun müəyyənləşdirilmişdir.

Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş qruplarda tədrisin birinci ilində ümumtəhsil fənləri tədris olunduğu üçün kredit sisteminə daxil edilmir.

Fənn bölümünün kodu	Fənlərin adı	Saat miqdarı (həftəlik)
ÜF-B01	Azərbaycan dili	3
ÜF-B02	Xarici dil	4
ÜF-B03	Riyaziyyat	4
ÜF-B04	Fizika	3
ÜF-B05	Kimya	3
ÜF-B06	Ədəbiyyat	1
ÜF-B07	Azərbaycan tarixi	1
ÜF-B08	Coğrafiya	1
ÜF-B09	Ümumi Tarix	1
ÜF-B10	Biologiya	1
ÜF-B11	İnformatika	2
ÜF-B12	Fiziki tərbiyə	2
ÜF-B13	Çağırışa qədərki hazırlıq	2
İT - B01	Praktiki laboratoriya dərsləri / istehsalat təlimi	7
Cəmi:		35
Qeydlər:		
Ümumtəhsil fənləri tədris olunduğu halda, həmin fənlərə kreditlər ayrılır. Tədris müddəti 38 həftə (18/20) davam edir.		

Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dili", "Xarici dildə ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.

"Xarici dil" və "İnformatika" fənnin tədrisi tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda 2 (iki) qrupa bölünərək aparılır.

"Xarici dil" fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğu nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıkları "əsas xarici dil" əsas götürülür.

Praktiki laboratoriya dərsləri və ya istehsalat təlimi tədrisi təhsil müəssisəsi tərəfindən laboratoriya və emalatxana şəratinə əsasən tədris edilir.

İxtisasın tələbinə uyğun olaraq ikinci xarici dilin tədrisi aparılmadıqda onun saatları əsas xarici dilə verilir.

3.1.2 Kadr hazırlığı üçün tələb olunan modul və fənn bölümü:

Modul / Fənn	Təlim nəticəsi	Mənimsənilmə nəticələri			Modullar üzrə kreditlərin sayı	Kompetensiyaların kodları
		Bilik	Bacarıq	Yanaşma		
Təhsil hissəsi						
HBM – B00	Humanitar və baza modullar bölümü Bu bölüme daxil olan modulların öyrənilməsi nəticəsində subbakalavr:					
HBM-B01 Azərbaycan tarixi		- Azərbaycan tarixinin əsas mərhələləri və xronologiyası barədə təsəvvürə, müstəqillik yolunda qazandığı nailiyyətlər, tarixi şəxsiyyətlər və əsas tarixi hadisələr haqqında məlumatla malik olmalı;	Tarixi inkişaf mərhələlərini müqayisə və təhlil etməyi, tarixin qiymətləndirilməsinə dair öz mövqeyini əsaslandırmağı və fikrini ifadə etməyi.		5	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-5
HBM-B02 Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya		- Azərbaycan Respublikasının dövlət dilini sərbəst bilməli, nitqin düzgünlüyü, aydınlığı və dəqiqliyi naminə sözləri düzgün tələffüz etməyi;	Azərbaycan dilinin leksikonundan peşə fəaliyyətində istifadə etməyi, dil qaydalarına uyğun danışmağı və yazmağı, rəsmi və işgüzar üslubda yazmağı və danışmağı;		4	ÜK-7 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-11
HBM-B03 / B04 / B05 İnformasiya texnologiyaları		- İnformasiya texnologiyalarından istifadə etməklə ixtisas aid məlumat, əldə etmək və tətbiqi imkanlarını;	- İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və rəqəmsal məzmun yaratmağı, müvafiq sosial media	İKT, sosial media və digər proqram təminatlarından peşə fəaliyyətində	6	ÜK-9 PK-2 ÜK-13

			vasitələrindən istifadə etməyi;	ə istifadə etmək vərdişlərinə.		
HBM-B06 / B07 / B08 / B09 Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya		- Xarici dildə olan ixtisasa aid ədəbiyyatı oxuyub başa düşməyi;	- Xarici dildə olan ixtisasa aid ədəbiyyatı lüğətlə tərcümə etməyi, tərcümeyi-hal və digər rəsmi sənədləri xarici dildə tərtib etməyi, xarici dildə yazılı və şifahi ünsiyyət qurmağı;	Xarici dildə olan materiallardan peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	12	ÜK-1 ÜK-8 ÜK-13
HBM-B10 / B11 Texniki hesab		- Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, və peşə fəaliyyəti ilə bağlı riyazi düşüncəni tətbiq etməyi;	- İxtisas uyğun müvafiq hesablamalar aparmağı, qrafik və cədvəlləri hazırlamaq və istifadə etməyi, təsviri statistikadan istifadə etməyi;	Riyazi yanaşma və metodlarda n peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	4	ÜK-2 PK-3
HBM-B12 Şəxsi inkişaf və karyera planlaması		- Fərdi özünü inkişaf və karyera planlaması üzrə yanaşma və tətbiqləri başa düşməyi;	- Karyera məqsədlərini müəyyən etməyi, karyera inkişafında müasir işaxtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi;	Fərdi və karyera inkişafı üçün müasir planlama və tətbiq mexanizmlərindən istifadə etmək vərdişlərinə.	3	ÜK-6 ÜK-10
HBM-B13 Layihə idarə edilməsi		- Layihələrin hazırlanması, idarə edilməsi və monitorinqi mərhələlərini izah etməyi və	- Müxtəlif ölçülü layihələrin idarə edilməsi üçün layihə	Layihə planlanması və idarə	3	PK-6

		fəaliyyətlərin düzgün planlaması tətbiq etməyi;	planlaması və idarə edilməsi üzrə alət və üsullardan istifadə etməyi;	edilməsi üzrə müasir yanaşma və vərdislərə		
HBMS-B00	Seçmə modullar*					
HBMS-B01 Etika və estetika (İşgüzar Etika)		- Peşəkarlıq prinsipləri və iş yerində davranış qaydalarını;	- Peşəkarlıq prinsipləri və komanda ilə səmərəli işləməni, vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, iş yerində davranış qaydalarına əməl etməyi;	Peşəkarlıq və səmərəli iş prinsiplərini, iş yerində düzgün davranış qaydalarından an peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdislərinə.	3	ÜK-1 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5
HBMS-B02 Estetika və Mədəni İfadə		- Kreativlik və estetika anlayışlarını, etiket və nəzakət qaydalarını başa düşməyi;-	- Kreativlik və estetika anlayışlarını, etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edərək onlardan istifadə etməyi;	Peşə fəaliyyətində etiket və nəzakət qaydalarından istifadə etmək vərdislərinə.	3	ÜK-1 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5
HBMS-B03 STEM		- STEAM Mühəndislik və Dizaynın əsasları; - 3D qələm, 3D CAD Modelləşdirməyə giriş; - Mikrobot ilə Robototexnika - proqramlaşdırma giriş; - CNC lazer texnologiyasına giriş;	- 3D qələm və 3D CAD modelləşdirmə ilə müxtəlif obyektlərin dizaynını; - Mikrobot ilə robototexnika proqramlaşdırma əsasında müxtəlif	STEAM Mühəndisliyi, CNC lazer və Dron texnologiyası üzrə müxtəlif praktiki	3	ÜK-9 ÜK-13 PK-2

		Dron texnologiyasının əsaslarını.	layihələrin proqramlaşdırılması; - CNC lazer texnologiyası əsasında müxtəlif obyekt düzəldilməsini; - Dron texnologiyası üzrə müəyyən fəaliyyətləri.	vərdişlərə.		
HBMS-B04 Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş		- Sahibkarlıq düşüncəsi və yanaşmalarını və onların peşə fəaliyyətində tətbiqi imkanlarını başa düşməyi;	- Peşə fəaliyyəti üzrə tətbiq edilə bilən sahibkarlıq ideyalarını müəyyən etməyi, biznes planlar hazırlamağı və biznes planları təhlil edərək onları tətbiq etməyi;	Peşə fəaliyyətində sahibkarlıq düşüncəsi və sahibkarlıq istiqamətində planlar hazırlama və tətbiq etmək vərdişlərinə.	3	PK-1 PK-6
HBMS-B05 İstehsalatın idarə edilməsi		- İxtisasına aid istehsalat sahələrinin əsas idarəetmə prinsip və mexanizmlərini başa düşməyi;	- Peşə fəaliyyətindən asılı olaraq istehsalatın planlanması və idarə edilməsi ilə bağlı prinsipləri düzgün formada tətbiq etməyi;	İxtisasa aid istehsalatın idarə edilməsinin əsas prinsiplərini peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	3	PK-1 PK-6

Modul / Fənn	Təlim nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları	Modullar üzrə kreditlərin sayı	Kompetensiya kodları
	İxtisas peşə hazırlığı modulları bölümü			
İM-B00	Bu bölüme daxil olan modulların öyrənilməsi nəticəsində subbakalavr:			
KTİT-İM-B02 Torpaq və bitki yetişdirmə	Torpaq əmələ gəlməsi prosesini və torpağın morfologiyasını təsvir edir		3	P7
	Torpağın münbitliyi ilə torpağın fiziki, kimyəvi və bioloji xüsusiyyətləri arasında əlaqə qurmağı bacarır			
	Eroziya yaradan amilləri izah edir və eroziyaya qarşı görüləcək tədbirlər haqqında məlumatlıdır			
	Gübrələməyə təsir edən amilləri (vegetativ, ətraf mühit və s.) bilir və onlar arasında əlaqəni izah edir			
	Bitkilərdə qida elementlərinin çatışmazlığı və artıqlığı əlamətlərini və aradan qaldırma yolları bilir			
	Gübrələrin verilmə formasını, vaxtını və miqdarını bilir və müxtəlif bitkilərə tətbiq etməyi bacarır			
	Bitki fiziologiyası və morfologiyasının izahını və əhəmiyyətini bilir			
	Bitkilərin çoxalma üsullarını bilir və bitki növləri üzrə tətbiqi üzrə məlumatlıdır			
	Müxtəlif kənd təsərrüfatı bitkilərinin yetişdirilməsi xüsusiyyətləri və aqronomik tələbləri bilir			
KTİT-İM-B07 Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalı	Kənd təsərrüfatının iqtisadi əhəmiyyətini, coğrafi əhatəliliyini və ekoloji tələblərini bilir		4	P7
	Müxtəlif bitkiçilik məhsullarının yetişdirilməsi texnologiyaları haqqında biliklərə malikdir			
	Müxtəlif heyvandarlıq məhsullarının yetişdirilməsi texnologiyaları haqqında biliklərə malikdir			
	Kənd təsərrüfatı müəssisələrində müasir kənd təsərrüfatı texnologiyalarına uyğun istehsalın təşkili haqqında bilir			

	Bitkiçilik və heyvandarlıq sahəsində kənd təsərrüfatı maşınlarının tətbiqi və onların vasitəsilə həll edilə problemləri bilir			
KTİT-İM-B04 Kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqları	Kənd təsərrüfatında mexanikləşdirmə və onun əhəmiyyətini bilir və izah edir		4	P7
	Kənd təsərrüfatında istifadə edilən maşın və avadanlıqların iş funksiyalarını bilir			
	Kənd təsərrüfatında istifadə olunan bütün növ mexanikləşdirmə alətləri ilə bağlı biznes uğuru problemlərini həll etmək bacarığı			
	Kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqlarını təsnifləşdirməyi bacarır			
	Bitkiçilik və heyvandarlıq sahəsində istifadə edilən kənd təsərrüfatı maşınları, onların iş prinsipi və xüsusiyyətlərini izah edir			
	Azərbaycanda kənd təsərrüfatında istifadə edilən əsas texnika və istehsalçılar haqqında məlumatlıdır			
KTİT-İM-B05 Hidravlika pnevmatika sistemləri	Hidravlika və pnevmatikanın əsas terminləri, qaydalar və iş prinsiplərini izah edir		4	P7
	Pnevmatik və hidravlik sistem komponentlərini və onların xüsusiyyətlərini bilir			
	Pnevmatik və hidravlik sistemlərinin iş prinsiplərini bilir və izah edir			
	Elektropnevmatik sistemlərinin iş prinsiplərini bilir və izah edir			
	Mövcud dövrü sxemindəki elementləri tanıyır və onların iş və funksiyasını izah edir			
	Yeni sistem qurarkən uyğun elementləri seçir və dövrü sxemlər qurmağı bacarır			
KTİT-İM-B08 Traktorlar	Kənd təsərrüfatı traktorları, onların funksiyaları və iş prinsiplərini izah etməyi bacarır		5	P7
	Traktor növlərini və onların xüsusiyyətlərini izah edir			
	Kənd təsərrüfatı traktorlarının konstruksiya elementlərini və xüsusiyyətlərini bilir			

	<p>Traktoru kənd təsərrüfatında müxtəlif işlərinə tələblərinə uyğun olaraq tənzimləyir və traktoru qaydalara uyğun idarə etməyi bacarır</p> <p>Traktorlarda yaranan kiçik texniki nasazlıqları aradan qaldırmağı və işə uyğun traktor seçməyi bacarır</p>			
<p>KTİT-İM-B13 Heyvandarlıqda istifadə edilən maşın və avadanlıqlar</p>	<p>Heyvandarlıq müəssisələrinin əsas xüsusiyyətlərini bilir</p> <p>Iribuynuzlu, xırda buynuzlu və quşçuluq təsərrüfatlarında tətbiq edilən əsas mexanikləşdirmə fəaliyyətləri və tətbiq edilən maşın və avadanlıqlar haqqında məlumatlıdır</p> <p>Heyvan növləri, iqlim şəraiti və bəsləmə texnologiyalarına uyğun olaraq tikililər və tövlələrin planlanmasını və nəzərə alınmalı xüsusiyyətləri bilir</p> <p>Müxtəlif növ heyvandarlıq təsərrüfatları üçün tövlə şəraiti, yemləmə, su təchizatı və peyin təmizləmə sistemlərində tətbiq edilən avadanlıq növlərini tanıyır və planlamaya uyğun avadanlıq seçimini aparmağı bacarır</p> <p>Heyvandarlıq təsərrüfatlarında keyfiyyətli qaba və qüvvətli yem hazırlama və təmini, süd sağımı və saxlanması məqsədi ilə tətbiq edilən müxtəlif növ avadanlıqları fərqləndirir və məqsədə uyğun olaraq seçimini aparmağı bacarır</p> <p>Heyvandarlıqda innovativ tətbiqlər və sürü idarəetmə proqram təminatı sistemləri haqqında məlumatlıdır</p>		3	P7
<p>KTİT-İM-B11 Torpaq becərmə texnikasından istifadə</p>	<p>Torpağın becərilməsi ilə bağlı əsas anlayış və üsulları bilir</p> <p>Torpaq becərmə avadanlıq və aqreqatlarının iş prinsipini və istifadə məqsədlərini bilir</p> <p>Torpaq becərmə avadanlıqlarının təsnifləşdirilməsi aparır və növlərini tanıyır</p> <p>Torpaq becərmə avadanlıqlarının torpağa təsirlərini bilir</p>		4	P7

	<p>Torpağın becərilməsi nəticəsində yaranan deqradasiya ilə bağlı problemləri bilir və torpağın mühafizəsi üçün müvafiq tədbirlər görməyi bacarır</p> <p>Torpaq becərmə avadanlıqlarının iş səmərəliliyi və güc tələblərini bilir</p> <p>Torpaq becərmə avadanlıqlarının istehsalı üçün konstruktiv parametrləri bilir</p>			
KTİT-İM-B10 Çilingər işi	<p>Kənd təsərrüfatı müəssisələrində çilingər işinin təşkili üçün emalatxana şəraiti və işin təşkilini bilir</p> <p>Kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqları texniki qulluq və təmir işlərinin təşkilində istifadə olunan ölçmə və nəzarət alətlərindən istifadə etməyi bacarır</p> <p>Alətlərdən istifadə etməklə müxtəlif işarələmə (markalama) işlərini icra edir</p> <p>Kəsmə işində istifadə olunan alət və dəzgahları tanıyır və iş üçün lazım olanları seçməyi və istifadə etməyi bacarır</p> <p>Metalın mexaniki emalı üçün müxtəlif alət və avadanlıqlardan istifadə etməyi bacarır</p> <p>Torna, frezləmə və forma vermə məqsədi ilə istifadə edilən dəzgah və avadanlıqlardan istifadə ilə bağlı ilkin bacarıqlara sahibdir</p> <p>Sadə qaynaq işlərinin icrası ilə bağlı ilkin bacarıqlara malikdir</p>		4	P7
KTİT-İM-B01 Mühərrik və yanacaq sistemləri	<p>Müxtəlif növ daxili yanma mühərriklərinin əsas hissələri və funksional xüsusiyyətlərini bilir</p> <p>Daxili yanma mühərriklərində alınacaq gücü hesablaya bilir</p> <p>Müxtəlif növ daxili yanma mühərriklərinə dövrü texniki qulluq göstərir</p> <p>Daxili yanma mühərriklərinin müxtəlif sistemlərini (soyutma, yağlama, elektrik və s.) quruluşu, xüsusiyyətləri və iş prinsipini bilir</p> <p>Daxili yanma mühərriklərinin müxtəlif sistemlərində yaranan nasazlıqları aşkar etməyi bacarır</p>		3	P7

	Mühərriklərdə yaranan sadə nasazlıqlara müdaxilə etmək və aradan qaldırmağı bacarır			
KTİT-İM-B15 Test və kalibrasiya işləri	Kənd təsərrüfatı və inşaat maşınlarında aparılan test və kalibrasiya işlərini bilir		3	P7
	Normalar haqqında məlumatlıdır və normalara uyğun hesablamalar aparmağı bacarır			
	Əməyin mühafizəsi və ergonomika qaydalarını bilir və tətbiq edir			
	Kənd təsərrüfatı və inşaat maşınlarında işə başlamazdan əvvəl görülməli olan əməliyyatları bilir və icra etməyi bacarır			
	İstifadə olunan Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikasının insanlara və ətraf mühitə təsirləri haqqında məlumatlıdır			
KTİT-İM-B17 Məhsul yığımı texnikaları	Məhsul yığımında tətbiq edilən əsas kənd təsərrüfatı texnikaları və onların iş prinsiplərini bilir		4	P7
	Məhsul yığımı texnikalarında istifadə edilən texnologiyalar və onların xüsusiyyətlərini bilir			
	Taxıl biçini zamanı istifadə olunan kombaynların xüsusiyyətlərini bilir və istifadə etməyi bacarır			
	Qarğıdalı və şəkər çuğunduru məhsullarının yığımı texnikalarının xüsusiyyətlərini bilir			
	Silos doğrayan və ot bağlayan aqreqlərin iş mexanizmini bilir və tətbiqi haqqında məlumatlıdır			
	Günəbaxan, pambıq və meyvə yığımında istifadə edilən maşın və aqreqlər haqqında məlumatlıdır			
	Məhsul yığımı texnikalarında düzgün istifadə etməyi, onları düzgün sazlamağı və periodik texniki qulluq işlərini icra etməyi bacarır			
KTİT-İM-B18 Suvarma sistemləri və avadanlıqları	Kənd təsərrüfatı məhsullarının suvarılmasında istifadə olunan suvarma sistemləri, avadanlıq və nasosları təsnifləşdirir və xüsusiyyətləri və iş prinsiplərini fərqləndirir		3	P7
	Müxtəlif suvarma üsulları və sistemlərini bilir və fərqlərini izah edir			

	<p>Suarmada tətbiq edilən nasosların iş prinsiplərini və nəzəri əsaslarını bilir və izah edir</p> <p>Suarmada tətbiq edilən nasosların əsas göstəriciləri (təzyiq, güc ölçmələri və s.) üzrə ölçmələr aparmağı bacarır</p> <p>Səyyar suvarma maşınları, yağış yağıdırma və damcı suvarma sistemlərini və onların komponentlərini tanıyır, suvarma sistemlərinin layihələndirilməsi üzrə əsas prinsip və tələbləri bilir</p> <p>Suvarma sistemləri layihələri üçün uyğun nasos və avadanlıqların seçimi ilə bağlı biliklərə sahibdir</p>			
<p>KTİT-İM-B21 K/t texnikası texniki qulluq və təmir işləri</p>	<p>Kənd təsərrüfatında istifadə olunan maşın və avadanlıqları tanıyır, istifadə təyinatı və iş prinsiplərini bilir</p> <p>Təmir və preiodik qulluq işləri zamanı alət və ləvazimatlardan təhlükəsiz və təlimata uyğun istifadə edir</p> <p>İş şəraitinə uyğun olaraq periodik qulluq planları hazırlamağı bacarır</p> <p>Kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqlarında hissələrin aşınma və nasazlıq səbəblərini müəyyən etməyi və təmir işlərini planlaşdırmağı bacarır</p> <p>Kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqların sökülüb yığılması ilə bağlı əməliyyatları icra edir</p> <p>Mövcud texnoloji inkişafı nəzərə almaqla kənd təsərrüfatı müəssisələrinin texniki parkı üçün düzgün maşın və avadanlıq planlaşdırılması və seçimini həyata keçirə bilir</p>		5	P7
<p>KTİT-İM-B22 Satış və servis xidmətlərinin təşkili</p>	<p>Satış və marketinq fəaliyyəti və onun əhəmiyyətini izah edir</p> <p>Satış və marketinq fəaliyyətinin əsas prinsipləri və mexanizmlərini izah edir</p> <p>Müştəri növləri, davranışları və müştəri münasibətlərinin qurulması ilə bağlı bilir, müştəri</p>		3	P7

	<p>məmnuniyyətinin təmini üçün görülməli işlər haqqında məlumatlıdır</p> <p>Servis xidmətinin təşkili, satış sonrası servis və periodik ödənişli servisin təşkili mərhələ və fəaliyyətlərini bilir</p> <p>Servis xidmətinin təşkilində keyfiyyət və müştəri məmnuniyyətinin əhəmiyyətini başa düşür</p> <p>Servis xidmətini təşkil edir, düzgün sənədləşmə və hesabat verməni icra edir</p>			
<p>KTİT-İM-B24 Aqroservis fəaliyyətinin təşkili</p>	<p>Sahibkarlıq fəaliyyətinin təşkili və biznesin idarə edilməsi sahəsində məlumata sahibdir və işin təşkili ilə bağlı əməliyyatları bilir</p> <p>Kənd təsərrüfatı müəssisələrinin texnika parkı və aqroservis xidmətlərinin təşkili ilə bağlı təşkilati işləri, planlaşdırma və hesablama işlərini icra edir</p> <p>Kənd təsərrüfatı müəssisələrinin texnika parkı və aqroservis xidmətləri üçün maşın və texnikaların alınması üçün düzgün seçim həyata keçirir</p> <p>Kənd təsərrüfatı müəssisələrində aqrotexniki işlərin planlaşdırılması, maşın və texnika tələbinin və iş həcmiinin hesablanması həyata keçirir</p> <p>Kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqları ilə bağlı sabit (amortizasiya, sığorta və s.) və dəyişən (yanacaq, sürtgü yağı, təmir və s.) xərcləri hesablayır</p>		5	P7
<p>KTİT-İMS-B01 Avtoyükləyici</p>	<p>Avtoyükləyici istifadə təyinatı və növlərini haqqında bilir</p> <p>Avtoyükləyicinin əsas hissələri və qoşquları haqqında biliyə malikdir</p> <p>Avtoyükləyici idarəetmə edilməsində manevr etmə üsulları haqqında bilir</p> <p>Avtoyükləyicinin ağırlıq mərkəzi, balans və yük qaldırma qabiliyyəti haqqında biliklərə malikdir</p>		4	P7

	<p>Avtoyükləyici ilə yükün düzgün götürülməsi, daşınması və yığılmasını bacarır</p> <p>Avtoyükləyicilərə periodik texniki qulluq etməyi bacarır</p> <p>Avtoyükləyici istifadəsi zamanı əmək təhlükəsizliyi qaydalarını bilir və avtoyükləyicini təhlükəsiz idarə edir</p>			
KTİT-İM-B16 Ekskavator və yükəyicilər	<p>Ekskavatorları təsnifləşdirməyi və istifadə təyinatını bilir</p> <p>Ekskavatorların texniki quruluşu və iş prinsipi haqqında məlumata malikdir</p> <p>Ekskavatorların idarə edilməsində standart əl siqnallarını başa düşür</p> <p>Ekskavatordan istifadə etməyi bacarır</p> <p>Yükəyiciləri təsnifləşdirməyi və istifadə təyinatını bilir</p> <p>Yükəyicilərin texniki quruluşu və iş prinsipi haqqında məlumata malikdir</p> <p>Yükəyicilərin idarə edilməsində standart əl siqnallarını başa düşür</p> <p>Yükəyicilər ilə işin icra texnikasını bilir və onu düzgün idarə edir</p> <p>Ekskavator və yükəyicilərə periodik texniki qulluq ilə bağlı bacarıqlara malikdir</p>		4	P7
KTİT-İMS-B04 Kran Operatoru	<p>Kranların istifadə təyinatı, təsnifatı, xüsusiyyətləri və imkanları haqqında biliklərə sahibdir</p> <p>Kranlarda istifadə zamanı balans və yük qaldırma gücü haqqında biliklərə sahibdir</p> <p>Kranlarda yük qaldırma və işləmə texnikası haqqında bilir və düzgün tətbiq etməyi bacarır</p> <p>Kranların idarə edilməsində standart əl siqnallarını başa düşür</p> <p>Kranlara sadə periodik texniki qulluq işləri haqqında məlumatlıdır</p>		4	P7
KTİT-İM-B06	<p>Texniki rəsmxətdə istifadə edilə alət və avadanlıqlar, texnika və qaydalar haqqında biliklərə malikdir</p>		3	P7

Texniki rəsmxətt	Çertyoj və texniki sənədlərin dilini başa düşür və oxuya bilir			
	Hissələrin müxtəlif görünüşlərini çəkə bilir, çəkilməmiş görünüşləri oxuya və şərh etməyi bacarır			
	Kəsik görüş hazırlama texnikalarına bələddir, kəsik çertyojlar çəkə və çəkilməmiş kəsik çertyojları şərh edə bilir			
	Çertyojlarda görüşün və perspektivlərin ölçüləndirə bilir və ölçüləri şərh edir			
KTİT-İM-B03 İnşaat maşın və avadanlıqları	İnşaat maşınlarının ümumi təyinatı və xüsusiyyətləri, istifadə sahəsiləri və iş prinsiplərini bilir.			
	İnşaat maşınlarında istifadə olunan mühərriklər, hidravlik sistem və hissələr haqqında məlumatlara malikdir			
	İnşaat maşınlarında mövcud elektrik və elektron sistemlər, idarəetmə sistemləri haqqında bilir			
	Təkəri inşaat maşınlarının xüsusiyyətlərini bilir və istifadə qaydaları haqqında məlumatlıdır		4	P7
	İnşaat işlərində tətbiq edilən kranların xüsusiyyətlərini bilir və istifadə qaydaları haqqında məlumatlıdır			
	Ekskavator, yükləyici və qreyderlərin iş prinsipləri haqqında məlumatlıdır			
	Yol inşaat işlərində istifadə edilən inşaat maşınlarının iş prinsipləri haqqında məlumatlıdır			
KTİT-İM-B09 K/t və inşaat maşınları elektrik və elektronika sistemləri	Elektrik ilə bağlı əsas qayda və prinsipləri başa düşür, elektrik ölçmə üsullarını və alətlərindən istifadə etməklə ölçmək aparmağı bacarır			
	Akumulyator və batareyaların funksiyası, quruluşunu və iş prinsipi haqqında bilir və düzgün doldurulmasını həyata keçirir			
	Alışdırma sistemləri, onların funksiyası və elementləri haqqında məlumata malikdir		4	P7
	Müxtəlif alışdırma sistemlərinin iş prinsipini, nasazlıq təyini və aradan qaldırma üsulları haqqında məlumatlıdır			

	<p>Faralar, siqnallar, şüşə silənlər və digər elektriklə işləyən qurğuların elektrik təsisatı və dövriyə sxemləri haqqında məlumata malikdir</p> <p>Elektrik sistemləri üzərində diaqnostika və nasazlıqların aşkarlanması və müxtəlif yoxlamaların aparılmasını həyata keçirir</p>			
<p>KTİT-İM-B12 İnşaat maşınlarının hissələri və qoşquları</p>	<p>İnşaat maşınları, hissə və qoşquları haqqında məlumatlıdır və funksiya və iş prinsiplərini bilir</p> <p>İnşaat maşınları növləri, növlər üzrə hissə və qoşqular haqqında məlumatlıdır</p> <p>Sökülə bilən və sökülməyən hissələr və qoşqular haqqında bilir və fərqləndirir</p> <p>Hərəkət və gücü ötürən hissələri fərqləndirir</p> <p>Dartma və sıxma gerilmə və təzyiqləri haqqında məlumatlıdır, sadə hesablamalar aparmağı bacarır</p>		3	P7
<p>KTİT-İMS-B02 Bitki mühafizə maşınlarından istifadə</p>	<p>Kənd təsərrüfatında xəstəlik və zərərvericilər ilə mübarizənin əhəmiyyətini və istifadə olunan mübarizə üsullarını bilir</p> <p>Kimyəvi mübarizə üsulunda istifadə olunan maşın və avadanlıqları tanıyır və iş prinsiplərini bilir və istifadə etməyi bacarır</p> <p>Bitki mühafizə tədbirləri üçün tələb olunan maddə tələbi və qarışımlar ilə bağlı hesablamalar aparır</p> <p>Bitki və regiona uyğun olaraq ən uyğun mübarizə üsul, vasitə və avadanlıqları seçməyi bacarır</p> <p>Bitki mühafizə tədbirlərinin istifadə edilə maşın və avadanlıqların sazlanması, periodik qulluq və xırda təmir işlərini icra edir</p>		4	P7
<p>KTİT-İM-B19 İnşaat texnikası texniki qulluq və təmir işləri</p>	<p>İnşaat maşınlarına periodik qulluq və təmir anlayışı, əhəmiyyəti və növlərini bilir</p> <p>Periodik texniki qulluqda riayət edilməli olan qaydalar və təlimatları bilir</p>		5	P7

	<p>İnşaat maşınlarına saatlıq texniki qulluq işlərini icra edir</p> <p>İnşaat maşınlarının hərəkət edən hissələrinin yoxlanılması və texniki qulluq işlərini icra edir</p> <p>Nasazlıq hallarının təyini, yaranma səbəbləri və qabaqlıyıcı tədbirlər haqqında məlumata malikdir</p>			
<p>KTİT-İM-B20 Nasazlıq diaqnostikası və təhlili</p>	<p>Nasazlıq təhlilini aparır və hissələr üzərində yoxlamalar aparır</p> <p>K/t və inşaat texnikasında diaqnostika işlərinin aparılması üçün istifadə edilən avadanlıq və alətləri müəyyənləşdirir və istifadə edir</p> <p>Nasazlıq halında əyilmiş, qırılmış və dəyişdirilməli hissələri aşkar edilməsi və dəyişdirilməsini bacarır</p> <p>Nasazlığı aradan qaldırılmasının xərclərini hesablayır</p> <p>K/t və inşaat texnikası ilə baş vermiş müxtəlif zədələnmə ilə nəticələnən qəzalar haqqında məlumat verilmə və sənədləşdirmə qaydalarını bilir</p> <p>Qəza halında aktın hazırlanması və yoxlanılması, qüsurların müəyyən edilməsini bacarır</p>		3	P7
<p>KTİT-İMS-B05 Kompüter proqramlarında çertyoj hazırlanması</p>	<p>Müxtəlif çertyojların hazırlanması üçün istifadə edilən kompüter proqramlarını tanıyır və ilkin istifadə qaydalarını bilir</p> <p>AutoCAD proqramını işə salır, ilkin sazlamaları edir</p> <p>Kompüter proqramından istifadə edərək texniki rəsxmət qaydalarına uyğun həndəsi fiqurları, maşınların sadə ehtiyat hissələrini hazırlayır</p> <p>Kompüter proqramından istifadə edərək texniki rəsxmət qaydalarına uyğun kəsik və perspektivlər çəkir</p> <p>İkiölçülü çertyojlarda ölçüləri oxumağı bacarır və proqram təminatında komandalarından istifadə edərək çertyoj üzərində ölçmələr aparır</p> <p>Üçölçülü (3-D) çertyoj hazırlanmasını əsas prinsiplərini bilir və sadə əməliyyatları icra etməyi bacarır</p>		4	P7

	Kompüterdə yaradılmış texniki çertyoj fayllarını yaddaşda saxlamaq, düzgün çap etmək və ya digər şəxslərə göndərməyi bacarır			
KTİT-İM-B23 Yol hərəkəti qaydaları və təhlükəsiz idarəetmə	Yol hərəkəti qaydalarına dair əsas anlayışları, hərəkət iştirakçılarının vəzifələrini və hüquqlarını, yol nişanlarını, yolun nişanlanması və onun xarakteristikasını, işıqforun və nizamlayıcının siqnallarının mahiyyətini bilir.	Yol hərəkəti qaydalarına dair əsas anlayışları, hərəkət iştirakçılarının vəzifələrini və hüquqlarını izah edir.	4	P7
		Yol nişanları və onların mahiyyətini anlayır.		
		Yolların nişanlanmasını və onun xarakteristikasını təsvir edir.		
		İşıqforun və nizamlayıcının siqnallarının mahiyyətini qeyd edir.		
	Hərəkətə başlama və manevr etmə, traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin yolun hərəkət hissəsində yerləşməsi, hərəkət sürəti, ötmə, qarşılıqlı keçmə, dayanma və durma, yolayrıcının keçilmə qaydalarına əməl etməyi bacarır.	Hərəkətə başlama və manevr etmə qaydalarını yerinə yetirir.		
		Traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin yolun hərəkət hissəsində yerləşməsi qaydalarına əməl edir.		
		Hərəkət sürəti, ötmə və qarşılıqlı keçmə, dayanma və durma qaydalarına əməl edir.		
		Yolayrıcının keçilmə qaydalarını yerinə yetirir.		
	Dəmir yol keçidlərindən keçmə, yaşayış zonalarında hərəkət, xarici işıq cihazlarından və səs siqnallarından istifadə qaydalarını bilir və tətbiq etməyi bacarır.	Dəmir yol keçidlərindən keçmə qaydalarını izah edir.		
		Yaşayış zonalarında hərəkət qaydalarını təsvir edir.		
		Xarici işıq cihazlarından və səs siqnallarından istifadə edir.		
		Dəmir yol keçidlərindən keçmə qaydalarını və yaşayış zonalarında hərəkət qaydalarını nümayiş etdirir.		
Dəmir yol keçidlərindən keçmə, yaşayış zonalarında hərəkət, xarici işıq cihazlarından və səs siqnallarından istifadə qaydalarını bilir və tətbiq etməyi bacarır.	Dəmir yol keçidlərindən keçmə qaydalarını izah edir.			
	Yaşayış zonalarında hərəkət qaydalarını təsvir edir.			

	<p>Xarici işıq cihazlarından və səs signallarından istifadə edir.</p> <p>Dəmir yol keçidlərindən keçmə qaydalarını və yaşayış zonalarında hərəkət qaydalarını nümayiş etdirir.</p>	
<p>Yedəyə alma qaydalarını, istismarı qadağan edən nasazlıqları və şəraitləri bilir və təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməklə tətbiqini bacarır.</p>	<p>Yedəyə alma qaydalarını izah edir.</p> <p>İstismarı qadağan edən nasazlıqları göstərir.</p> <p>İstismarı qadağan edən şəraitləri müəyyən edir.</p>	
<p>Traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin idarə olunmasında təhlükəsizlik qaydalarını bilir və qəza zamanı ilk tibbi yardım göstərməyi bacarır.</p>	<p>Traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin idarə olunmasında təhlükəsizlik qaydalarını izah edir.</p> <p>Bayılmalar zamanı ilkin tibbi yardımın göstərilməsini yerinə yetirir.</p> <p>Qabırğaların sınığı və döş qəfəsinin zədələnməsi zamanı ilkin tibbi yardım göstərir</p> <p>Sınıqlar zamanı ilkin tibbi yardım nümayiş etdirir.</p> <p>Yara, yara infeksiyasına qarşı sarğıların qoyulmasını həyata keçirir, xarici qanaxmanın və burun qanaxmalarının dayandırılmasını yerinə yetirir.</p>	
<p>Təlim meydançasında (poliqonda) traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin sürülməsini yerinə yetirməyi bacarır.</p>	<p>Təkərli hərəkət hissəli traktorun yerindən tərpədilməsini nümayiş etdirir.</p> <p>Təkərli hərəkət hissəli traktorların dəyişən sürətlərlə sürülməsini göstərir.</p> <p>Tırtıllı hərəkət hissəli traktorun yerindən tərpədilməsini nümayiş etdirir.</p>	

		Tırtıllı hərəkət hissəli traktorların dəyişən sürətlərlə sürülməsini həyata keçirir.		
	Traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinin hərəkət intensivliyinin az və çox olduğu yollarda idarə olunmasını bacarır.	Traktorun hərəkət intensivliyi az olan yollarda idarə olunmasını göstərir.		
		Traktorun hərəkət intensivliyi çox olan yollarda idarə olunmasını yerinə yetirir.		
		Traktorla hərəkətdə olarkən sağa və ya sola maneələri nümayiş etdirir.		
KTİT-İM-B25 İnşaat maşınlarının idarə edilməsi (operatoru)	İnşaat maşınlarının texniki xüsusiyyətlərini bilir və istifadə zamanı nəzərə alır		4	P7
	İnşaat maşınlarından istifadə zamanı enerjiyə qənaət üsullarını bilir və işində tətbiq edir			
	İnşaat maşınlarından istifadə zamanı nəzərə alınmalı olan məqamları bilir və işində nəzərə alır			
	İnşaat maşınları operatorlarının vəzifələri və iş təlimatları haqqında bilir və inşaat maşınları bu təlimatlara uyğun idarə edir			
	Müxtəlif növ inşaat maşınlarını praktiki idarə etməyi və tapşırılan işləri icra etməyi bacarır			
	İnşaat maşınlarında yarana biləcək nasazlıq və problemləri bilir, bu zaman davranış qaydaları və müdaxilə üsulları haqqında məlumatlıdır			

Vaxt Bölgüsü

Tədris ili	Nəzəri təlim		İmtahan sessiyası		Təcrübə		Yekun dövlət attestasiyası	Tətil	
	payız semestri	yaz semestri	Qış	yay	tədris	istehsalat		qış	Yay
I	15.09-30.12 15 həftə	31.01-20.05 15 həftə	05.01-23.01 2.5 həftə	25.06-12.07 2.5 həftə	-	20.05-24.06 5 həftə		24.01-30.01 1 həftə	12.07-14.09 10 həftə
II	15.09-30.12 15 həftə	31.01-20.05 15 həftə	05.01-23.01 2.5 həftə	25.06-12.07 2.5 həftə	-	20.05-24.06 5 həftə		24.01-30.01 1 həftə	12.07-14.09 10 həftə
III	15.09-30.12 15 həftə	31.01-05.03 5 həftə	05.01-23.01 2.5 həftə	06.03-15.03 1.5 həftə		18.03-24.06 14 həftə	25.06 – 08.07	24.01-30.01 1 həftə	-
Cəmi	80 həftə		14 həftə		24 həftə		2 həftə	23 həftə	

- 3.2. **“Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı”** ixtisasının təhsil proqramını mənimsəmək üçün ayrılan ümumi həftələr -143-dür, o cümlədən:
- nəzəri təlim üçün 80;
 - imtahan sessiyaları üçün 14;
 - təcrübələr üçün 24;
 - tətillər üçün 23;
 - yekun dövlət attestasiyası üçün 2;
- 3.3. **“Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı”** ixtisası üzrə təhsil proqramı aşağıdakı tədris-metodiki sənədlər əsasında həyata keçirilməlidir:
- nümunəvi tədris planı;
 - işçi tədris planı;
 - istehsalat təcrübələrinin keçirilməsinə, tələbələrin yekun dövlət attestasiyasına dair metodik göstərişlər;
 - modul və fənn proqramları;
 - modul və fənlər üzrə işçi-tədris proqramları;
 - modul və fənlər üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsinin cədvəli;
 - dərsliklər, əyani vasitələr, təklif olunan ədəbiyyatın siyahısı;
 - nəzəri və praktiki məşğələlərin planı;
 - modul və fənnin öyrənilməsi ilə bağlı tövsiyələr;
 - laborator və qrafik işlərin yerinə yetirilməsinə, istehsalat təcrübələrinin yekunları barədə hesabatların hazırlanmasına dair metodiki tövsiyələr.
- 3.4. Subbakalavr dərəcəsi verən yüksək peşə təhsili pilləsi üzrə təhsil proqramını həyata keçirən peşə təhsili müəssisələri aşağıdakı hüquqlara malikdirlər:
- tələbə üçün proqramda nəzərdə tutulmuş illik orta dərş yükü həddini və təlimin minimum məzmununu saxlamaqla təhsil materialının mənimsənilməsinə ayrılmış saatların həcmi modul bölümləri arasında 5%, modul bölümləri daxilində isə 20%-ə qədər dəyişmək;
 - seçmə modulların siyahısını, onların tədris ardıcılığını, dərş növləri üzrə saatların miqdarını müəyyən etmək;
 - peşə təhsili müəssisələri seçmə modulları müxtəlif bloklar şəklində təklif edə bilər. Bu bloklara daxil olan modullar mümkün qədər müvafiq ixtisaslar üzrə subbakalavr proqramlarına istiqamətləndirilməlidir;
 - hər semestrədə nəzəri təlim müddəti (sonuncu semestr istisna olmaqla) 15 həftədir;
 - təhsil dövründə tələbənın məcburi auditoriya dərsləri bir qayda olaraq həftədə 35 saata qədər müəyyənləşdirilir.

4. 0308302 – “Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı” ixtisası üzrə təhsil prosesinin planı

Sıra sayı	Modulların (fənlərin) şifri	Modulların (fənlərin) adı	Kreditin sayı	Ümumi saatlar	Auditoriyadan kənar saatlar	Auditoriya saatları	O cümlədən		Prerekvizit fənlərin şifri	Fənlərin tədrisi nəzərdə tutulan semestr	Həftəlik dərslər yükü
							Nəzəri dərslər	Praktiki məşğələ			
I	BM-B00	Humanitar və baza modulları bölümü	43	1305	660	645	300	390			43
1	HBM-B01	Azərbaycan tarixi	5	150	90	60	30	30		P1	4
2	HBM-B02	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya	4	120	60	60	30	30		P1	4
3	HBM-B03	İnformasiya texnologiyaları I	2	60	30	30	15	15		P1	2
4	HBM-B04	İnformasiya texnologiyaları II	2	60	30	30	15	15	HBM-B03	Y1	2
5	HBM-B05	İnformasiya texnologiyaları III	2	60	30	30	15	15	HBM-B04	P2	2
6	HBM-B06	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya I	3	90	45	45	15	45		P1	3
7	HBM-B07	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya II	3	90	45	45	15	45	HBM-B06	Y1	3
8	HBM-B08	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya III	3	90	45	45	15	45	HBM-B07	P2	3
9	HBM-B09	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya IV	3	90	45	45	15	30	HBM-B08	Y2	3
10	HBM-B10	Texniki hesab I	2	60	30	30	15	15		P1	2
11	HBM-B11	Texniki Hesab II	2	90	45	45	15	15	HBM-B10	Y1	3
12	HBM-B12	Şəxsi inkişaf və karyera planlaması	3	75	30	45	30	15		Y2	3
13	HBM-B13	Layihə idarə edilməsi	3	90	45	45	15	45		P3	3
	<i>HBMS-B00</i>	<i>Humanitar və baza modulları bölümü üzrə seçmə modulları</i>				90					
15	HBMS-B01 HBMS-B03	1. Etika və estetika (İşgüzar Etika) 2. STEM	3	90	45	45	30	15		P2	3
16	HBMS-B04 HBMS-B05	1. Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş 2. İstehsalatın idarə edilməsi	3	90	45	45	30	15		Y2	3
II	İM-B00	İxtisasın peşə hazırlığı modulları bölümü	102	3060	1095	1965	885	1080			
1	KTİT-İM-B01	Mühərrik və yanacaq sistemləri	3	90	30	60	30	30		P1	4
2	KTİT-İM-B02	Torpaq və bitki yetişdirmə	3	90	30	60	30	30		P1	4
3	KTİT-İM-B03	İnşaat maşın və avadanlıqları	4	120	30	90	45	45		P1	6

4	KTİT-İM-B04	Kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqları	4	120	30	90	45	45		P1	6
5	KTİT-İM-B05	Hidravlika pnevmatika sistemləri	4	120	45	75	45	30		Y1	5
6	KTİT-İM-B06	Texniki rəsmxətt	3	90	30	60	30	30		Y1	4
7	KTİT-İM-B07	Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalı	4	120	45	75	45	30		Y1	5
8	KTİT-İM-B08	Traktorlar	5	150	60	90	45	45		Y1	6
9	KTİT-İM-B09	K/t və inşaat maşınları elektrik və elektronika sistemləri	4	120	30	90	30	60		P2	6
10	KTİT-İM-B10	Çilingər işi	4	120	45	75	45	30		P2	5
11	KTİT-İM-B11	Torpaq becərmə texnikasından istifadə	4	120	45	75	60	15		P2	5
12	KTİT-İM-B12	İnşaat maşınlarının hissələri və qoşğuları	3	90	30	60	30	30		P2	4
13	KTİT-İM-B13	Heyvandarlıqda istifadə edilən maşın və avadanlıqlar	3	90	45	45	30	15		P2	3
14	KTİT-İM-B14	Mühərrik təmiri və texniki qulluq	3	90	15	75	30	45		Y2	5
15	KTİT-İM-B15	Test və kalibrasiya işləri	3	90	15	75	30	45		Y2	5
16	KTİT-İM-B16	Ekskavator və yükləyicilər	4	120	30	90	30	60		Y2	6
17	KTİT-İM-B17	Məhsul yığım texnikaları	4	120	45	75	15	60		Y2	5
18	KTİT-İM-B18	Suvarma sistemləri və avadanlıqları	3	90	30	60	30	30		P3	4
19	KTİT-İM-B19	İnşaat texnikasına texniki qulluq və təmir işləri	5	150	75	75	15	60		P3	5
20	KTİT-İM-B20	Nasazlıq diaqnostikası və təhlili	3	90	30	60	30	30		P3	4
21	KTİT-İM-B21	K/t texnikası texniki qulluq və təmir işləri	5	150	60	90	30	60		P3	6
22	KTİT-İM-B22	Satış və servis xidmətlərinin təşkili	3	90	30	60	30	30		P3	4
23	KTİT-İM-B23	Yol hərəkəti qaydaları və təhlükəsiz idarəetmə	4	120	45	75	45	30		P3	5
24	KTİT-İM-B24	Aqroservis fəaliyyətinin təşkili	5	150	75	75	15	60		Y3	15
25	KTİT-İM-B25	İnşaat maşınlarının idarə edilməsi (operatoru)	4	120	45	75	15	60		Y3	15
III	KTİT-İMS-B00	İxtisasın peşə hazırlığı üzrə seçmə modullar	8	240	105	135	60	75			
1	KTİT-İMS-B01 KTİT-İMS-B02	Avtoyükləyici Bitki mühafizə maşınlarından istifadə	4	120	60	60	30	30		P2	4
2	KTİT-İMS-B04 KTİT-İMS-B05	Kran operatorluğu Kompüterdə çertyoj hazırlanması	4	120	45	75	30	45		Y2	5
IV	KTİT-İT-B00	İstehsalat təcrübə bölümü	35	1050	90	960		600			120

1	KTİT-İT-B01	İstehsalat təcrübəsi-1	7	210	10	200		200		Y1	40
2	KTİT-İT-B02	İstehsalat təcrübəsi-2	7	210	10	200		200		Y2	40
3	KTİT-İT-B03	İstehsalat təcrübəsi-3	21	630	70	560		200		Y3	40

5. “030302 Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı” ixtisası üzrə subbakalavr hazırlığını həyata keçirən peşə təhsili müəssisəsinin maddi-texniki bazası və kadr potensialı

5.1. Maddi-texniki baza:

- təhsil proqramını həyata keçirən peşə təhsili müəssisəsi subbakalavr hazırlığını təmin edən maddi-texniki bazaya (emalatxanalar, kabinetlər, laboratoriyalar, sinif otaqları, idman zalları, kitabxana və oxu zalları və s.) malik olmalıdır. Maddi-texniki baza qüvvədə olan inşaat normalarına, sanitariya və gigiyenik qaydalarına uyğun olmalıdır.

- Sinif otaqları və kabinetlər:
- Laboratoriyalar:
- Kitabxana, internet şəbəkəsinə çıxışı olan oxu zalı
- İxtisas kabinetləri
- Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikaları təmir emalatxanaları
- Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikaları
- İdman kompleksi
- Akt zalı

5.2. Kadr potensialı:

Peşə təhsili müəssisəsi müvafiq ixtisas üzrə ali və orta ixtisas təhsili olan kadrlarla və ya 5 ildən çox peşəkar əmək təcrübəsinə malik orta təhsilli kadrlarla təmin olunmalıdır.

Peşə təhsili müəssisələrində təhsilverənlərin keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılar daxildir:

- öz fəaliyyətlərində innovativ təlim, informasiya-kommunikasiya, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji texnologiyalardan istifadə etməli;
- təhsilverənlər ali və ya orta ixtisas təhsilli olmaqla yanaşı müəyyən istehsalat və pedaqoji təcrübəyə malik olmalı;
- mütəmadi olaraq öz bilik və bacarıqlarını artırmaq üçün müəyyən olunmuş müddətdə və qaydada ixtisasartırmadan keçməlidirlər.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

6.1 Tədris formal təhsil formasında həyata keçirilir. Təhsiləmə forması əyanidir. "030302 Kənd təsərrüfatı və inşaat texnikası (maşınlarının) istismarı" ixtisas üzrə tələbələrin təhsili kredit sistemində uyğunlaşdırılmış tədris plan və proqramları əsasında həyata keçirilir.

6.2. Tədris prosesində müxtəlif tədris-təlim metodlarından istifadə olunur (nəzəri, praktiki, laborator məşğələləri və s.). Bununla yanaşı təhsil alanların yaradıcı fəaliyyətinə imkan verən, tədqiqatçılıq bacarıqlarını stimullaşdıran yanaşmalara geniş yer ayrılmalıdır. Yeni pedaqoji texnologiyaları və müasir interaktiv təlim metodlarını əks etdirən dərş-ekskursiya, dərş-yarış, dərş-müzakirə, dərş-disput kimi qeyri-standart tədris yanaşmalarından istifadəyə üstünlük verilməli, təlim prosesinin çevikliyinə təmin edən müxtəlif iş formalarından (kollektiv iş, qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş) istifadə olunmalıdır. Təlim prosesində dialoqa, məntiqi və tənqidi tərəkürü inkişaf etdirən, yaradıcı fəaliyyətə əsaslanan fəal və interaktiv metodlardan istifadə edilməlidir. Tədris prosesində həmçinin SƏT (Səriştə Əsaslı Tədris) və layihə metodlarından da aktiv istifadə edilməlidir.

SƏT (Səriştə Əsaslı Tədris) Metodu:

- (1) Müəllim təkə təhsilverən olaraq deyil həm də fasilitator rolunu, tələbələr isə sərbəst şəkildə öyrənən təhsiləlan rolunu yerinə yetirir. Nəzəri dərşlər üçün optimal sinf ölçüsü 20 tələbə, tərübə dərş üçün 10 tələbə və kompetensiya tərübəsi üçün kiçik qrup (2 ~ 5 tələbə) təşkil edir.
- (2) Nəzəri dərşlər üçün təhsilverən mühazirə, sual-cavab, proyektordan istifadə etməklə təqdimat, müzakirə metodu və digər üsullardan istifadə edərək tələbələrə dərş tədris edə bilər.
- (3) Müəllimlər tələbələrə dərş tədris etdikləri zaman, yarımil ərzində bir səriştəyə və ya alt-səriştəyə aid mövzuların tədrisində "blok sistemi"ni tətbiq edə bilərlər. Tələbələr səriştə üzrə mövzuları bitirdikdən sonra növbəti "blok" sistemində keçə bilərlər. Bu sistem tələbələrə nisbətən böyük bir səriştələri səmərəli şəkildə və uğurla əldə etməsinə imkan verir.

Layihə Metodu

- (1) Sınıfə tələbələr 2 ~ 5 tələbədən ibarət kiçik qruplara bölünür və yerinə yetirilməsi üçün tapşırıqlar müəyyən edilir. Proses, rol təyinatı və cədvəl də daxil olmaqla layihə planını hazırlanır. Lazımi materialları hazırlanır.
- (2) Proses zamanı müəllimin nəzarəti altında peşə təhsili müəssisəsinin avadanlıqları, alətləri və vasitələrindən istifadə edilir. Tələbələr layihənin nəticəsinə dair təqdimatı digər tələbələrə təqdim edir. Qiymətləndirmə meyarlarına görə layihənin nəticəsinə müəllim qiymətləndirir. Layihəyə aid müəyyən işləri və nəticələri təhsil müəssisəsinin məhsul sərşisində nümayiş etdirilir.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Tələbələrə qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin KQ-06 nömrəli qərarı ilə təsdiq olunmuş "Peşə təhsili pilləsində təhsilənlərin attestasiyasının aparılması Qaydası" sənədində qeyd olunmuş formada həyata keçirilir. Subbakalavriat səviyyəsində ixtisaslar üzrə təhsil proqramları təhsilənlərin dövlət attestasiyası ilə yekunlaşır.
- 7.2. Tədris planının bütün şərtlərini yerinə yetirmiş, o cümlədən nəzərdə tutulmuş attestasiyalardan müvəffəq qiymət almış tələbə üçün təhsil müddətində əldə etdiyi nəticələrə uyğun olaraq ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi (ÜOMG) hesablanır. ÜOMG tələbənin təhsil proqramını mənimsəmə səviyyəsinin göstəricisidir və diploma əlavəyə daxil edilir. ÜOMG modul/fənlər üzrə toplanan balların həmin modul/fənnə görə qazanılan kreditlərə hasiləri cəmlərinin tədris planında nəzərdə tutulan müvafiq kreditlərin cəminə olan nisbəti kimi müəyyənləşdirilir:

$$\text{ÜOMG} = \frac{b_1k_1^* + b_2k_2^* + b_3k_3^* + \dots + b_nk_n^*}{k_1 + k_2 + k_3 + \dots + k_n}$$

b_1, b_2, \dots, b_n - tələbənin modullar (fənn) üzrə yığdığı ballar

k_1, k_2, \dots, k_n - modullara tədris planında nəzərdə tutulan müvafiq kreditlər

$k_1^*, k_2^*, \dots, k_3^*$ - modullar üzrə qazanılmış kreditlər (əgər tələbə imtahandan müvəffəq qiymət almazsa o, krediti qazanmamış hesab edilir və bu əmsal «0» sıfır olur)

- 7.3. Subbakalavriat səviyyəsində tələbələrə topladığı kreditlərin sayı 180 olmalıdır. İxtisaslar üzrə təhsil proqramlarında nəzərdə tutulmuş kreditləri toplayan tələbə həmin proqramı mənimsəmiş hesab edilir. Peşə təhsili müəssisələrində subbakalavriat səviyyəsinə uyğun yüksək peşə təhsili proqramı üzrə tədris planını tam yerinə yetirmiş şəxslərə yekun Dövlət Attestasiya Komissiyasının qərarı əsasında "subbakalavr" peşə-ixtisas dərəcəsi verilir.